

KAZALO

I.	VZGOJNE DEJAVNOSTI ŠOLE	
1.	VZGOJNA NAČELA	2
2.	PROAKTIVNE IN PREVENTIVNE DEJAVNOSTI	4
3.	VZGOJNO DELOVANJE	6
a)	<i>VZGOJNI POSTOPKI</i>	6
b)	<i>VZGOJNI UKREPI</i>	7
c)	<i>VZGOJNI OPOMINI</i>	9
II.	VREDNOTE IN NJIHOVO URESNIČEVANJE	
1.	VARNOST	11
2.	SPOŠTOVANJE	12
3.	PRIPADNOST	13
4.	ZNANJE IN USTVARJALNOST	13
III.	PRAVILA ŠOLSKEGA REDA	
A)	HIŠNI RED	14
B)	PRAVILA RAVNANJA, KI OMOGOČAJO SKUPNO BIVANJE V ŠOLI	17
1.	PRIHOD V ŠOLO	17
2.	GARDEROBE	18
3.	ČAS POUKA	18
4.	TELOVADNICA IN ŠPORTNA IGRIŠČA	19
5.	KNJIŽNICA	19
6.	JEDILNICA	19
7.	ODHOD IZ ŠOLE	20
8.	OSTALI ŠOLSKI PROSTORI IN OPREMA	20
9.	PRAVILA OBLAČENJA	20
10.	SODELOVANJE S STARŠI	20
C)	ZAŠČITA PRAVIC UČENCEV, DELAVCEV ŠOLE IN NJIHOVE ODGOVORNOSTI	21
1.	PRAVICE UČENCEV	21
2.	DOLŽNOSTI UČENCEV	22
3.	NAČINI ZAGOTAVLJANJA VARNOSTI	25
a)	DEŽURSTVO UČITELJEV	25
b)	DEŽURSTVO UČENCEV – REDITELJEV	26
c)	DEŽURSTVO UČENCEV NA HODNIKU	26
č)	VARNOST OB DEJAVNOSTIH ZUNAJ ŠOLE	28
4.	IZREKANJE POHVAL, PRIZNANJ IN NAGRAD	29
5.	ORGANIZIRANOST UČENCEV	30
6.	SODELOVANJE PRI ZAGOTAVLJANJU ZDRAVSTVENEGA VARSTVA UČENCEV	31

1. VZGOJNA NAČELA

Pri vzgojnih dejavnostih moramo spoštovati nekatera načela, na katerih temelji vzgojno delovanje šole:

1. Načelo spoštovanja učencev in vzajemnega spoštovanja:

Prepoveduje psihično in fizično kaznovanje. Pri vzpostavljanju discipline spoštuje otrokovo človeško dostojanstvo.

2. Načelo omogočanja aktivnega sodelovanja učencev (v vzgojnem delovanju šole; pri načrtovanju in izvajanju vsebin vzgojnega načrta):

Učenci bodo načrtovali pravila in odločali o njih, jih izvajali ter nadzirali, sodelovali bodo pri posledicah kršitev pravil, pomagali pri preprečevanju disciplinskih problemov, vključevali se bodo pri načrtovanju in izvajanju dejavnosti. Učencem je to sodelovanje omogočeno preko oddelčnih skupnosti in skupnosti učencev šole. Z uresničevanjem tega načela učenci spoznavajo izkušnje o delovanju družbe (oddelek, šola, širše okolje), pridobivajo zmožnosti skupnega dogovarjanja in sodelovanja, motiviranost za doseganje družbenih vrednot in moralnih norm. Na podlagi lastnega prispevka učencev se oblikuje tudi njihov čut odgovornosti. Vzgajali bomo v duhu delavnosti in inovativnosti.

3. Načelo proaktivnega oz. preventivnega delovanja šole:

Namen je ustvarjanje šolskega okolja, v katerem se učenci počutijo varne, uspešne, sprejete in svobodne z upoštevanjem pravil, ki jih postavlja skupnost.

- Učitelji poskrbijo za kvalitetno izvajanje pouka, ki temelji na poznavanju učencev, vzajemnem spoštovanju, odgovornosti in visokih pričakovanjih na področju znanja in medosebnih odnosov do vsakega učenca. Učni proces upošteva razvojne sposobnosti otrok in jim omogoča aktivno sodelovanje. Prav tako si prizadevajo odkrivati močne točke otrok in na njih graditi ter spremljati njihovo uspešnosti pri šolskih in tudi obšolskih dejavnostih (pouk, ure oddelčne skupnosti (v nadaljnjem besedilu UOS), interesne dejavnosti (v nadaljnjem besedilu ID), dnevi dejavnosti, raziskovalne naloge, tekmovanja, natečaji, zunajšolske dejavnosti). Na ravni oddelka ali šole se sprotno javno pohvalijo dosežki, zastopanje šole, zgledno vedenje in posameznikov napredek na različnih področjih otrokovega delovanja.
- Skrb strokovnih delavcev je tudi razvoj pozitivne socialne klime, ki temelji na medsebojni povezanosti, sodelovanju in odgovornosti vsakega posameznika. Svetovalna služba, strokovni delavci in zunanji sodelavci bodo vzpodbujali razvijanje socialnih veščin, prostovoljno delo in medsebojno vrstniško pomoč v konkretnih situacijah in tudi sistematično z delavnicami za razvijanje socialnih veščin. Sprotno bomo reagirali in težave načrtno reševali z različnimi oblikami (svetovanje, razgovor, samopresoja, mediacija, restitucija). Prav z mediacijo bomo ponudili učencem možnost učenja iz lastnih izkušenj in osebnostno rast, kajti prav mediacija lahko pomeni korak k zavedanju odgovornosti in spreminjanju vedenja z možnostjo izbire, ne da prizadenemo otrokovo samospoštovanje.
- Vsak oddelek oblikuje pravila vedenja in ravnanja v oddelku, ki obvezujejo vsakega posameznika in mu s tem omogočajo razvijanje doslednega

spoštovanja pravil in dogovorov skupnosti. Načrtovanje, izvajanje in vrednotenje pravil bomo prilagajali razvojni stopnji učencev.

- V izvajanje vzgojnih dejavnosti ter načrtovanje delavnic, prireditvev in srečanj bomo pritegnili tako učence, kot starše in lokalno skupnost. Pomembno vlogo pri tem bo imelo načrtno, sistematično in redno vključevanje staršev v življenje in delo šole, tudi s sodelovanjem sveta staršev.

4. **Načelo sodelovanja s starši** ter usklajenost pristopa šole in staršev:

Pomeni iskanje priložnosti za razvoj kvalitetnega partnerstva med starši in šolo v smeri dvigovanja kakovosti šole in hkrati tudi h kvalitetnejši vzgoji v družinah. To pomeni poznavanje in prevzemanje skupne odgovornosti pri vzgojnem delovanju tudi z lastnim zgledom. Za učinkovito vzgojno delo šole je potrebna tudi načelna in aktivna podpora staršev. S starši bomo sodelovali pri doseganju učno-vzgojnih ciljev kot tudi pri reševanju vzgojnih in osebnih težav otrok. Poleg običajnih oblik sodelovanja (govorilne ure, roditeljski sestanki) bomo spodbujali medsebojno komunikacijo z različnimi dejavnostmi v okviru oddelčnih skupnosti in šole (predstave, praznovanja, dnevi dejavnosti, prireditve, delavnice). Prizadevali si bomo, da bo odnos temeljil na zaupanju, spoštovanju in iskanju skupnih rešitev, kar bo vzpodbuda staršem za sodelovanje pri oblikovanju vizije, vrednot in vzgojnega načrta ter v analize dela šole. Pomembno vlogo pri tem igra razrednik, ki je s starši najpogosteje v stiku. V primeru pričakovanj staršev, ki niso v skladu s strokovnimi vzgojnimi načeli šole, se šola ne more podrediti družini, ampak mora starše s strokovnimi utemeljitvami pridobiti za sodelovanje. Trudili se bomo, da ponudimo staršem kvalitetno svetovanje na vzgojnem področju in sprotno informiranje staršev o vedenju njihovih otrok in po potrebi tudi usmeritev v ustrezne svetovalne institucije.

5. **Načelo združevanja pravic, odgovornosti in pravil:**

Prizadevali si bomo, da se v skupnosti člani dogovorijo za pravila skupnega življenja, ki izhajajo iz pravic in dolžnosti. Osnova odgovornosti je vzpostavitev spoštljivega odnosa do drugih članov skupnosti, do sebe ter angažiran odnos do šolskih dejavnosti in varovanje okolja. Na ravni šole in oddelčnih skupnostih bomo skupaj oblikovali pravila skupnega življenja, ki izhajajo iz pravic in dolžnosti. Osnovno izhodišče pri oblikovanju pravil so temeljne pravice (pravica do spoštovanja in pravične obravnave, pravica do kakovostnega poučevanja, pravica do učenja, ne da bi nas drugi motili, in pravica do občutka varnosti in dejanske varnosti). Ta dogovorjena pravila moramo spoštovati vsi. Da bi zaščitili pravice vseh posameznikov, je potrebno poleg pravil določiti tudi posledice, ki sledijo neizpolnjevanju pravil; dolžnost šole je, da zagotavlja pravice učencev v skladu z dogovorjenimi pravili. Sprejemanje odgovornosti za vedenje vključuje:

- spoznanje, da vedenje izbiramo sami, da smo nosilci svojih dejanj in zanje odgovorni;
- zavračanje izgovorov oz. izmikanje odgovornosti;
- sprejemanje vnaprej znanih posledic ustreznih ali neustreznih vedenj;
- upoštevanje zmožnosti prevzemanja odgovornosti glede na razvojno stopnjo učencev.

Glede na razvojno stopnjo otrok učitelji seznanjajo otroke s pravicami in jih učijo prevzemanja odgovornosti v skladu z njihovimi razvojnimi zmožnostmi. Učenci se učijo odgovornega vedenja in odrasli jim pomagamo, da se zavedajo svojih izbir, zato smo pozorni na priložnosti, s katerimi se učenci učijo prevzemanja odgovornosti za svoja ravnanja. Predvsem pa se z učenci o

tem pogovarjajo in dogovarjajo o oblikah vedenja, ki spodbujajo pozitivne vrednote – spoštljive in iskrene odnose, dobro delo in učenje.

6. Načelo vzpodbujanja samonadzora in samodiscipline:

V prvih letih šolanja otroci potrebujejo več vodenja in zagotavljanja občutka varnosti. Te potrebe se kasneje zmanjšujejo v smeri vse večje samostojnosti in odgovornosti. V vzgojnih situacijah učitelji vzpodbujamo otroke, da sami oblikujejo in prevzemajo odločitve oz. da izbirajo med možnostmi, sprejemajo posledice odločitev. To je vzgoja za življenje. V procesu moralnega dozorevanja nosimo odrasli pomembno vlogo, da ob neprimernem vedenju ali kršitvah skupnih dogovorov in pravil pomagamo otroku, da o tem razmišlja in da poišče rešitve s pomočjo mediacije, restitucije, samopresoje, in mu s tem omogočimo zavedanje lastnega vedenja. Učenje teh veščin temelji na vzajemnem spoštovanju in zaupanju, ne glede na to, kaj se je zgodilo, kajti z njimi ohranja otrok svoje samospoštovanje in spoznava, da je moč izbire odločitev v njegovih rokah. Hkrati tudi sam oblikuje rešitve. S takšnim pristopom spodbujamo pri učencih samodisciplino in odgovornost v skladu z njihovimi razvojnimi značilnostmi. Povratna sporočila učiteljev so podlaga za ponotranjenje družbeno veljavnih vrednot.

7. Načelo strokovne avtonomije, usklajenosti vzgojnih dejavnikov in doslednosti:

Šola sama oblikuje svoj vzgojni načrt z izbiro vrednot in ciljev, ki jim namenja prav posebno pozornost glede na svoje posebnosti in značilnosti, z usklajenim soglasjem delavcev šole, staršev in učencev. Vzgojni načrt je sestavni del letnega delovnega načrta šole in temelji na ciljih osnovnošolskega izobraževanja. Oblikujejo ga delavci šole skupaj s starši in učenci. Tako omogoča povezanost vseh partnerjev v vzgoji, medsebojno sodelovanje in soodgovornost za njegovo izvajanje.

8. Načelo osebnega zgleda:

Za vzgojo otrok imajo zgledi, ki jim jih ponujamo odrasli, prednost pred besedami. S svojim ravnanjem in dejanji odrasli prenašamo svoje vzorce vedenja ter tudi spoštovanje vrednot na otroke. Zato je nujno, da se odrasli zavedamo svojega vpliva na oblikovanje mlade osebnosti. Učitelji bomo še posebej pozorni na izkazovanje spoštovanja v medosebnih odnosih, tako da bosta naša komunikacija in odnos do sodelavcev, otrok in staršev spoštljiva. Učencem bomo zgled z dejanji, ne zgolj z besedami; pri svojem delu bomo korektni; z vsemi učenci bomo ravnali enako; spoštovali bomo šolska pravila in drugačnost.

2. PROAKTIVNE IN PREVENTIVNE DEJAVNOSTI

Zavedamo se povečanega asocialnega vedenja otrok, ki se lahko kaže v vzgojnih problemih v šoli in doma ter vse bolj prisotnem nasilništvu med vrstniki, ki se izraža v nespoštovanju občutkov, osebnosti in lastnine drugih. Starostna meja otrok z neprimernimi vedenjskimi navadami se niža.

Družbene spremembe ne delajo v prid zdravemu razvoju otroka (brezposelnost, prezaposlenost staršev, pomanjkanje nadzora, vse večja socialna neenakost, razdori v družini, »vrednote« današnjega časa ...). Povečujejo se tudi neprimerni vplivi in zgledi različnih vrstniških skupin. Ti zunanji dejavniki so razlog za zaskrbljenost v šolah, doma in v celotni družbi.

Družinske okoliščine in vrstniški odnosi odločilno vplivajo na vedenjske reakcije otrok. Pri tem ima pomembno vlogo tudi šola, ki predstavlja prostor, kjer se lahko otroci mnogo naučijo tudi o medosebnih odnosih in pravilih skupnega življenja. Učitelji so postavljeni pred strokovni izziv, da se lahko ob poznavanju otrokovih življenjskih okoliščin odzivajo na vedenje in njegovo ravnanje. Za to pa je potrebno sodelovanje staršev.

Spoštovanje družbenih vrednot učitelji zavestno predstavljajo s svojim zgledom v vsakdanjih interakcijah z otroki, pri čemer so zelo pomembni opažanje, pohvala in vzpodbujanje želenega ravnanja in vedenja.

Vzgojne dejavnosti so sestavni del vzgojnega dela. Lahko so proaktivne (dosega cilja z določenimi dejanji) in hkrati preventivne. Načrtujejo se z vizijo, vrednotami in cilji šole ob upoštevanju dejanskih potreb učencev ter okolja.

Te dejavnosti imajo za cilj ustvarjanje okolja, v katerem se lahko otroci vsestransko razvijajo in zadovoljujejo svoje potrebe (telesne, duševne, socialne), razvijajo samostojnost in pozitivno samopodobo ter čut odgovornosti. Šola načrtuje in izvaja te dejavnosti na ravni šole, na ravni oddelkov in tudi na ravni posameznega učenca.

Proaktivne in preventivne dejavnosti šola uresničuje tako, da zagotavlja:

- oblikovanje varne, urejene skupnosti uspešnih posameznikov;
- kakovosten pouk;
- spremljanje napredka učencev (pouk, ure oddelčne skupnosti, oddelčni in razredni učiteljski zbori, konference);
- načine ocenjevanja znanja – javno, sprotno, pravično (Učenec lahko sam oceni svoje znanje, učitelj svojo odločitev javno utemelji.);
- usklajenost pedagoških delavcev;
- oblikovanje oddelčnih dogovorov o temeljnih vrednotah skupnega življenja ter sodelovanje učencev pri oblikovanju pravil šolskega reda (ure oddelčne skupnosti, skupnost učencev šole);
- vključevanje učencev, v skladu z njihovimi zmožnostmi, v načrtovanje, izvajanje, vrednotenje učenja in dela;
- organiziranje aktivnega preživljanja časa učencev v času pred in po pouku (aktivnosti v knjižnici, podaljšanem bivanju, interesni dejavnosti, pri projektih, raziskovalni dejavnosti ...);
- izvajanje šolskih projektov in vključevanje tudi v mednarodne projekte;
- sistematično načrtovanje in izvajanje ur oddelčne skupnosti;
- razvijanje socialnih veščin, skrb za ustrezno komuniciranje, sodelovalno učenje, prostovoljno delo, vrstniško pomoč in medgeneracijsko sožitje (pri vseh šolskih dejavnostih);
- poudarjanje zglednega vedenja učencev, pogovarjanje o takem vedenju;
- obravnavanje različnih življenjskih problemov vrstnikov in odraslih ter ob njih usposabljanje za uspešno reševanje problemov;
- navajanje na procese samovrednotenja, samokontrole, vzpodbujanja, zavedanja svobode in odgovornosti za posledice lastnega vedenja (konkretne situacije so lahko pripravno izhodišče);
- izvajanje dejavnosti, ki povezujejo učence, delavce šole, starše in lokalno skupnost (prireditve, raziskovalna dejavnost, projekti ...);

- vključevanje staršev v življenje in delo šole, izvajanje tematskih srečanj s starši (sodelovanje z razrednikom, govorilne ure, roditeljski sestanki, svet staršev, neformalna druženja, možnost stika tudi preko elektronske pošte na spletni strani šole ...);
- načrtno in sistematično izvajanje preventivnih dejavnosti za preprečevanje zasvojenosti, nasilništva, spolnih zlorab in drugih odklonskih pojavov (ure oddelčne skupnosti, naravoslovni dnevi, šolski radio, osebni pogovori ...);
- spoznavanje okoliščin, v katerih se pojavljajo za šolo značilni problemi;
- povečan nadzor na določenih mestih in v določenem času (odmori, čas po pouku, zunanje površine šole ...);
- odzivnost in pravočasnost pri reševanju problemov – hitro in načrtno reševanje (učenci, vsi delavci šole).

3. VZGOJNO DELOVANJE ŠOLE

V sklop vzgojnih dejavnosti, ki jih šola izvaja, sodijo tudi vzgojni postopki, vzgojni ukrepi in vzgojni opomini.

a) VZGOJNI POSTOPKI

Svetovanje in usmerjanje pomaga učencem pri reševanju problemov pri njihovem razvoju, delu, odnosih z drugimi, razvijanju samopresoje in prevzemanju odgovornosti. Spodbuja razvijanje samovrednotenja, samokontrole, zavedanja svobodnih izbir v mejah, ki jih postavlja skupnost, in razvijanje odgovornosti za lastne odločitve in ravnanja.

Cilji svetovanja in usmerjanja so takšni, da se učenec uči:

- oblikovati lastne cilje in strategije za njihovo uresničevanje,
- organizirati lastno delo za večjo učinkovitost,
- spremljati svojo uspešnost,
- razmišljati in presojeti o svojih vedenjih in ravnanjih drugih ljudi;
- prevzemati odgovornost in sprejemati posledice svojih dejanj,
- empatičnega vživljanja v druge in sprejemanje različnosti,
- opazovati lastna občutja, razmišljanja in vedenja,
- razumeti vzroke za neustrezna vedenja pri sebi in drugih,
- reševati probleme in konflikte,
- ustrezno ravnati v situacijah, v katerih so prisotna silovita občutja (stres, jeza, strah, žalost, konflikti, doživljanje neuspešnosti ...),
- razvijati realno in pozitivno samopodobo in samospoštovanje.

Svetovanje se izvaja kot:

1. **osebni svetovalni razgovor**, ki jih z učenci, ki imajo probleme, vodijo učitelji, svetovalni delavec ali drugi učenci. Svetovalnemu pogovoru lahko sledi dogovor med učencem, starši in strokovnim delavcem ter različne oblike pomoči učencem.

2. **samopresoja**. Vprašanja, ki jih učenec zastavlja sebi in išče odgovore na to, kaj želi, kaj potrebuje, kakšno je njegovo ravnanje, ali je z njim dosegel tisto, kar bi rad dosegel, ali je pri tem spoštoval pravila in dogovore, ali je upošteval potrebe drugih ... Sam razmišlja o sebi, svojem ravnanju ter išče rešitve problema. S svojim podpisom (hkrati s podpisom učitelja) učenec prevzame določeno odgovornost.

3. **šolska mediacija**, ki je ponujena prostovoljna možnost, v kateri se osebe, ki imajo problem ali konflikt, ob pomoči tretje osebe (posrednik ali mediator) pogovorijo in ugotovijo, kje so točke njihovega spora, izrazijo svoja mnenja, ideje, težave in

strahove, izmenjajo stališča ter poskušajo najti rešitev, s katero bodo vsi zadovoljni. V mediaciji prevzamejo sami udeleženci odgovornost za rešitev nastalega konflikta, kar pomaga pri vzpostavljanju odnosov medsebojnega zaupanja in spoštovanja.

3. restitucija (kot povračilo oz. poravnana škoda), ki je postopek poravnave povzročene škode z delom ali kako drugače. Restitucija je prostovoljna, ponujena možnost. Pri tem ne gre v prvi vrsti za materialno škodo, čeprav tudi ta ni izvzeta, pač pa v večji meri za škodo, ki jo učenci povzročijo na socialnem in psihološkem področju. Zahteva odločitev in napor tistega, ki je škodo povzročil. Poravnava oz. nadomestilo za povzročeno škodo je smiselno povezana s povzročeno škodo in z njo povezanimi vrednotami. Oškodovanec jo sprejme kot primerno nadomestilo povzročene škode. Restitucija omogoča ustvarjalno soočanje z napakami, ki so na ta način tudi priložnost za učenje novih vedenj in popravilo napak. Omogoča pozitivno vedenje in oblikovanje pozitivne samopodobe ter ponotranjanje vrednot. Ni kaznovalna, učenec sam ustvarjalno rešuje problem. O postopku šola obvesti starše.

Če je učencem dovoljeno delati, napraviti in popravljati napake, je večja verjetnost, da bodo pripravljani spreminjati svoje vedenje, da bodo izgrajevali pozitivno samopodobo in samospoštovanje, da bodo lažje razumeli napake drugih in razvijali svojo strpnost.

Oblikam svetovanja lahko sledi tudi vzgojni ukrep.

b) VZGOJNI UKREPI

Šola izvaja vzgojne ukrepe kot posledico kršitve šolskih pravil. Ti ukrepi se uporabljajo, ko so bile predhodno izvedene vse druge vzgojne dejavnosti. Učencem pomagajo spoznati njihove obveznosti do drugih ljudi in pomen pravil v družbeni skupnosti.

Izvajanje vzgojnih ukrepov je povezano z nudenjem podpore in vodenjem učencev, iskanjem možnosti in priložnosti za spremembo neustreznega vedenja. Pri tem sodelujejo učenci, straži in strokovni delavci šole, ki skupaj oblikujejo predloge in rešitve.

Vzgojni ukrepi so navedeni v šolskih pravilih. Izhajajo iz ciljev in vrednot šole ter lahko zajemajo:

1. OSEBNI POGOVOR Z UČENCEM ZARADI PREKRŠKA

Razgovor opravi pedagoški delavec, ki ugotovi kršitev šolskega reda ali šolskih pravil, neposredno po kršitvi oz. v čim krajšem času po kršitvi. Pri tem upošteva, da s tem ukrepom ne sme bistveno posegati v čas pouka ali drugih šolskih zaposlitev učenca. Če se pogovor z učencem izvaja v času po pouku, učitelj o tem obvesti starše.

2. OSEBNI POGOVOR UČENCA Z RAVNATELJICO ŠOLE

V izjemnih primerih ravnateljica opravi pogovor z učencem.

3. URADNO VABILO STARŠEM NA SKUPNI RAZGOVOR Z UČENCEM V ŠOLI

Za ta ukrep se razrednik odloči na predlog posameznega učitelja ali po lastnem premisleku. Učenčevim staršem pošlje uradno vabilo šole na razgovor v šolskih prostorih. Na razgovor mora povabiti tudi učitelja, ki je bil prisoten pri prekršku. Pri

razgovoru lahko sodelujejo tudi šolska svetovalna služba, ravnatelj in pomočnik ravnatelja.

Ukrep se uporabi tudi v primeru neopravičenega izostajanja od pouka, če učenec izostane več kot 5 ur pri istem predmetu, skupaj pa več kot 12 ur občasno ali več kot 16 ur strnjeno.

4. VPIS UČENCA V ZVEZEK OPAŽANJ

O zapisih razrednik obvešča starše in se po potrebi dogovori za ustrezne ukrepe.

5. ODVZEM UČENČEVEGA PREDMETA, S KATERIM MOTI POUK ALI PA JE NJEGOVA UPORABA V ČASU POUKA PREPOVEDANA .

6. OPRAVIČILO UČENCA DRUGIM UČENCEM ALI DELAVCEM ŠOLE

7. ZAČASNO POVEČANI NADZOR NAD UČENCEM V ŠOLSKEM PROSTORU

Ta ukrep se je v praksi izkazal za učinkovitega predvsem kot začasni ukrep. O njem se odloči učenčev razrednik in obvesti vse pedagoške delavce. Nadzor izvajajo dežurni pedagoški delavci v času glavnega odmora in pred poukom, v ostalem času pa so vsi ostali prisotni pedagoški delavci posebej pozorni nanj.

8. DOKONČANJE NEOPRAVLJENIH NALOG V ŠOLI IZVEN ČASA POUKA

Ta vzgojni ukrep se izreče tistemu učencu, ki ponavljajoče moti potek pouka, noče sodelovati in delno ali v celoti ne opravi vseh šolskih nalog in zadolžitev, čeprav bi jih tisti dan moral opraviti, pri tem pa v opravičilo ne navede nobenega tehtnega razloga. Ukrep se izpelje isti

dan takoj po končanem pouku. Pedagoški delavec, ki izreče ta ukrep, mora pravočasno obvestiti razrednika in tudi starše ter pripraviti vse potrebno za izvedbo ukrepa. V času izvajanja ukrepa mora biti učenec pod nadzorom. Pri pripravah in izvedbi tega ukrepa lahko sodelujejo pedagoški delavci, ki v tistem času niso angažirani drugje, in tudi vodstvo šole, ki določi osebo za nadzor.

9. DODATNO SPREMSTVO ZA UČENCA

Razrednik oddelka, v katerem so eden ali več vedenjsko težavnih učencev ali učencev s posebnimi potrebami, se o tem ukrepu dogovori z vodstvom šole, ki določi dodatnega spremljevalca. Ukrep je namenjen tistim učencem, ki so izrazito nepredvidljivi, pogosto kršijo pravila šolskega reda, ne upoštevajo navodil pedagoških delavcev ali celo ogrožajo svoje sošolce. Primerno pa ga je uporabiti za čas izvajanja tistih šolskih dejavnosti, ki potekajo izven šolskega prostora, kot so šola v naravi, ekskurzije, izleti, ogledi ipd.

Ta ukrep se lahko uporabi tudi kot preventivni ukrep prepovedi sodelovanja v šoli v naravi ali v ostalih dejavnosti izven šolskega prostora za tistega učenca, ki se kljub predhodnim pogovorom, dogovorom in opozorilom še vedno vede nesprejemljivo in ogrožajoče. Za ta ukrep se odloči učenčev razrednik po prejšnjem posvetovanju s svetovalno službo in ostalimi pedagoškimi delavci, ki učenca dobro poznajo, in o predlogu obvesti vodstvo šole. Učencu se omogoči vključitev v nadomestni vzgojnoizobraževalni proces v šoli.

10. NADOMESTNI VZGOJNO-IZOBRAŽEVALNI PROCES V ŠOLI

Kadar učenec s svojim vedenjem povsem onemogoča normalno izvedbo pouka ali ogroža zdravje in varnost sebe in drugih učencev, se zanj lahko začasno organizira nadomestni pouk izven njegovega oddelka. Učenec mora ves čas odsotnosti iz

oddelka imeti zagotovljen nadzor pedagoškega delavca, ki ga določi vodstvo šole. Učitelj, ki je poučeval v času, ko učenca ni bilo v oddelku, naknadno preveri delo učenca in se z njim pogovori o vzrokih težav. Cilj tega ukrepa je vzdrževanje jasno postavljenih meja sprejemljivega vedenja. Sam postopek izpelje učenčev razrednik na pobudo učiteljev, ki učenca učijo.

11. OPRAVLJANJE DRUŽBENO KORISTNEGA DELA

12. ZAČASNA UKINITEV ALI MIROVANJE NEKATERIH PRAVIC UČENCU

To je povezano z večkratnimi kršitvami šolskih pravil, s pridobljenim statusom ali ugodnostmi, ki jih šola nudi učencu izven predpisanih dejavnosti in standardov. Učencu se npr. lahko prepove opravljanje dežurstva, predstavljanje šole na tekmovanjih, začasno zamrzne status, prejemanje šolskega kosila, uporaba garderobnih omari ipd. Ukinitev pravic učencu izreče razrednik na predlog pedagoških delavcev. Pri tem pridobi mnenje razrednega učiteljskega zbora in se posvetuje s šolsko svetovalno službo in vodstvom šole.

13. ZAČASNA PREPOVED VSTOPANJA IN ZADRŽEVANJA V DOLOČENIH ŠOLSKIH PROSTORIH

Ukrep je namenjen tistim učencem, ki večkrat ne upoštevajo določil hišnega reda samo v nekaterih šolskih prostorih. Ukrep se ne sme uporabiti za učilnice in vse ostale prostore, v katerih poteka redni izobraževalni proces. Učencu ga izreče njegov razrednik po predhodnem dogovoru z ostalimi pedagoškimi delavci in vodstvom šole.

14. PREPOVED PRIBLIŽEVANJA POSAMEZNIM UČENCEM ALI SKUPINAM UČENCEV

15. PRESTAVITEV UČENCA V VZPOREDNI ODDELEK

O prestavitvi učenca se odloči vodstvo šole ob soglasju učiteljskega zbora in šolske svetovalne službe, če se predpostavlja, da bo premestitev delovala vzgojno vzpodbudno. Ukrep je namenjen učencem, ki se dolgotrajno nasilno vedejo in ogrožajo zdravje sošolcev, pri čemer vse uporabljene vzgojne dejavnosti in ostali, prej izrečeni vzgojni ukrepi, niso dosegli nobenega učinka. Na ta ukrep vodstvo šole in šolska svetovalna služba pripravi učenca in njegove starše. Ta ukrep se po potrebi uporabi tudi v oddelkih podaljšanega bivanja.

16. OSTALI VZGOJNI UKREPI

Predlagajo jih posamezni pedagoški delavec, razrednik, svetovalna služba ali učiteljski zbor. Ukrep se izvaja v dogovoru s starši.

c) VZGOJNI OPOMINI

Vzgojni opomin se izreče, kadar so izčrpana vsa pedagoška sredstva, ki jih vsebuje vzgojni načrt šole. Izrek vzgojnega opomina je povezan z obveznostjo izvajanja usmerjenih individualiziranih proaktivnih, svetovalnih in drugih vzgojnih dejavnosti ter s sodelovanjem zunanjih institucij (svetovalni centri, center za socialno delo ...).

V skrajnem primeru je posledica vzgojnih opominov premestitev učenca v drug oddelek ali šolo, v nekaterih primerih tudi brez soglasja staršev. Odločitev o tem mora biti podprta s strokovnimi mnenji sodelujočih institucij.

Vzgojni opomini so:

- opomin razrednika,
- opomin oddelčnega učiteljskega zbora,
- opomin ravnatelja,
- opomin učiteljskega zbora.

II. VREDNOTE IN NJIHOVO URESNIČEVANJE

Vrednota je prepričanje, da je nekaj dobro in zaželeno. Opredeljuje, kaj je pomembno, kaj se splača in kaj je vredno truda (Haralambos & Holborn).

Odgovornost šole je, da z vsemi svojimi dejavnostmi uresničuje vrednote in cilje, ki so določene z zakonom. Ob upoštevanju naših specifičnih potreb, interesov in vizije naše šole smo postavili prioriteto nekaterih vrednot in ciljev, ki jih bomo načrtno razvijali.

V sklopu teh ciljev smo izpostavili naslednje vrednote:

1. VARNOST
2. SPOŠTOVANJE
3. PRIPADNOST
4. ZNANJE IN USTVARJALNOST

1. **VARNOST** (čustvena in fizična):

a) pozitivna klima in vzpodbudno okolje

Za doseg tega cilja:

- si bomo prizadevali s sprotnim reševanjem konfliktov, ki bo temeljilo na osebnih svetovalnih razgovorih, mediaciji in restituciji.
- nam bo neupoštevanje vrednot ali kršitev pravice drugih dragoceno izhodišče za razvijanje kritičnega in moralnega presojanja, prevzemanja odgovornosti in reševanje problemov.
- bomo v program ur oddelčnih skupnosti uvrstili izvajanje socialnih iger; poskrbeli bomo, da bodo učilnice prepoznavne z osebno noto učitelja in učencev.

b) urejeni medsebojni odnosi in jasni dogovori

Ta cilj bomo dosegli:

- s skupnim oblikovanjem dogovorov in doslednim spoštovanjem le-teh;
- s prizadevanjem za ustvarjalno sodelovanje med učitelji in učenci ob upoštevanju jasno določenih vlog enih in drugih ter s krepitvijo medsebojnega zaupanja;
- s sprejetjem dogovorov o ukrepih ob morebitnih prekrških, ki ogrožajo pravice in varnost drugih.
- z močnejšim vzgajanjem pripadnosti šoli
- s še večjo občutljivost učiteljev za učence, ki si v šoli želijo več varnosti
- s krepitvijo medsebojnih odnosov, zaupanju in vzgoji za nenasilje že od prvega razreda dalje;
- s skupnim učenjem pravic in dolžnosti, spoštovanjem pravil in dogovorov ter uporabo osnovnega bontona.

c) medsebojno zaupanje

To vrednoto bomo razvijali:

- z ustvarjanjem ustrezne komunikacije (strpno poslušanje drug drugega, pogovor, skupno iskanje rešitev ...);
- z upoštevanjem in posvečanjem pozornosti vsakemu posamezniku;
- z lastnim zgledom.

2. SPOŠTOVANJE

a) spoštovanje sebe

Naša prizadevanja bodo temeljila na:

- izgradnji pozitivne samopodobe v vseh šolskih situacijah;
- na sprejemanju odgovornosti za svoja dejanja;
- na krepitvi zavedanja o možnosti izbire vsakega posameznika;
- na izvajanju socialnih iger, mladinskih delavnic, preventivnega programa, razgovorih na UOS;
- na ocenjevanju znanja in vrednotenju dejanj (pozitivnih ali negativnih) ne pa osebnosti človeka ter na razvijanju samopreseje;
- vzpodbujanju staršev za pozitiven odnos do otroka, ki temelji na zaupanju, sprejemanju in odgovornosti.

b) spoštovanje drugih

Do tega cilja bomo prišli tako da:

- se bomo srečevali s prijaznim pozdravljanjem in se spoštljivo naslavljali;
- bomo sprejemali in spoštovali drugačnost, razvijali strpnost in medsebojno pomoč ter kulturo komunikacije – z lastnim zgledom odraslih, z izvajanjem socialnih iger, mladinskih delavnic, preventivnega programa, s pogovori na UOS;
- bodo učitelji na izobraževanjih poglobljali spoznanja na temo medsebojnih odnosov, spoznanja o različnih kulturah in jezikih, sodelovali na različnih (mednarodnih) projektih;
- bomo imeli spoštljiv odnos do vseh delavcev šole;
- bodo tudi učitelji spoštovali učence s tem, da ne bodo presojali učencev po videzu, temveč po njihovih dejanjih.

c) spoštovanje dobrin (spoštljiv odnos do hrane in do skupne lastnine)

Ta cilj bomo dosegli:

- s skupnim urejanjem in skrbjo za šolske prostore;
- s pogovori (pri pouku gospodinjstva, državljanstva in etike, UOS, podaljšanega bivanja ...) o kulturi prehranjevanja in tudi mestu prehranjevanja;
- s prisotnostjo in lastnim zgledom odraslih v času obrokov (učenci in učitelji pri skupni mizi).

č) spoštovanje okolja (odgovoren odnos do družbenega in naravnega okolja)

Ta cilj bomo uresničevali:

- s skupnim urejanjem in čiščenjem šolskih prostorov;
- z razvijanjem občutljivosti za urejenost šolskega bivalnega okolja z lastnim zgledom;
- z rednim urejanjem in čiščenjem šolskega okolja;
- z varčevanjem energije, vode in papirja;
- z ločenim zbiranjem odpadkov;
- z zbiralnimi akcijami;
- z novimi spoznanji, ki jih prinaša projekt EKO ŠOLA;
- s skupnim prizadevanjem za varovanje okolja.

3. PRIPADNOST (občutek solidarnosti in soodgovornosti za kvaliteto skupnega bivanja)

Za dosego tega cilja:

- bomo spodbujali aktivno sodelovanje učencev pri načrtovanju, izvajanju in vrednotenju različnih šolskih dejavnosti, v oddelčnih skupnostih, skupnosti učencev ...;
- bomo javno pohvalili ali nagradili dosežke in uspešnost naših učencev v oddelkih in na ravni šole;
- si bomo z lastnim zgledom prizadevali pri učencih razvijati spoznanje, da je uspeh posameznika naš skupen uspeh;
- bomo omogočili učencem, da zastopajo šolo v javnosti (tekmovanja, natečaji, prireditve ...);
- bomo z lastnim vzorom prispevali k pozitivni podobi roševca.

4. ZNANJE, USTVARJALNOST

Ta cilj bomo dosegli:

- s sodobnimi in raznovrstnimi oblikami in metodami pouka, ki upoštevajo razvojne sposobnosti in potencialne učencev;
- z aktivnim sodelovanjem učencev pri pripravah na pouk in z navajanjem na kritično presojanje;
- z rednim opravljanjem domačih obveznosti za šolo;
- z vzpodbujanjem vedenja za lastno odgovornost za šolsko uspešnost;
- z rednim sodelovanjem in sprotnim obveščanjem strokovnih delavcev in staršev;
- z dobrim poznavanjem otrok glede na njihove zmožnosti in interese ter s tem prilagajanje načina usvajanja učnih vsebin sposobnostim posameznika;
- z osebnim odnosom učitelja do predmeta, ki ga poučuje;
- s spremljanjem napredka v znanosti, novosti v stroki;
- z dopuščanjem možnosti, da učenec prerase učitelja pri pridobivanju novih spoznanj;
- z navajanjem učencev na oblikovanje stališč, vrednotenje informacij in vedenja pri šolskih dejavnostih ter tako odkrivanja in sprejemanja družbeno sprejetih vrednot – kar jim bo pripomoglo oblikovati odnos s sabo in drugimi;
- z visokimi pričakovanji za vsakega učenca glede na njegove zmožnosti, kar bo krepilo njegovo samozaupanje in motivacijo (da ne deluje pod svojimi zmožnostmi).

III. PRAVILA ŠOLSKEGA REDA

A) HIŠNI RED

Učenci in delavci šole ter obiskovalci so dolžni upoštevati hišni red in šolska pravila. Nespoštovanje pravil pomeni kršenje in odgovorni delavci lahko zaradi nespoštovanja pravil izvedejo ukrepe in sankcije, ki bodo zagotovile vzpostavitev normalne situacije.

Delavci, učenci šole in občasni gostje morajo vedno ravnati tako, da je zagotovljena varnost vseh in imetja na šoli, na zunanjih šolskih površinah in na lokacijah, kjer poteka vzgojno-izobraževalno delo.

Hišni red OŠ Frana Roša zajema:

1. Območje šole in površine, ki sodijo v šolski prostor
2. Poslovni čas in uradne ure
3. Uporabo šolskega prostora
4. Ukrepe za zagotavljanje varnosti:
 - a) organizacija nadzora in varnosti
 - b) dežurstvo
 - c) vzdrževanje reda in čistoče

1. OBMOČJE ŠOLE IN POVRŠINE, KI SODIJO V ŠOLSKI OKOLIŠ

Vzgojno-izobraževalno delo OŠ Frana Roša se izvaja v prostorih OŠ Frana Roša (v zgradbi in na zunanjih šolskih površinah). Občasno se lahko vzgojno-izobraževalno delo odvija tudi na drugih lokacijah (šola v naravi, dnevi dejavnosti, ekskurzije ...). Učenci in delavci šole morajo v tem primeru upoštevati Pravila šolskega reda.

2. POSLOVNI ČAS IN URADNE URE

POSLOVNI ČAS

Šola posluje pet dni v tednu, od ponedeljka do petka, in sicer:

- jutranje varstvo: od 6.00 do 8.00
- redni pouk: od 8.00 do 13.15
- podaljšano bivanje: od 11.35 do 16.05
- popoldanske dejavnosti v organizaciji šole (izbirni predmeti in interesne dejavnosti): po pouku glede na urnik razreda
- popoldanske dejavnosti v organizaciji najemnikov šolskih prostorov: po pouku glede na urnik do 21.00
- delovni čas kuhinje: od 6.00 do 15.00
- kosilo se naročnikom izdaja: od 11.30 do 14.00

Ravnatelj lahko v izjemnih okoliščinah (primer višje sile ali drugi izjemni dogodki) odredi, da šola začasno posluje tudi v soboto, nedeljo, na državni praznik ali na drug, z zakonom določen dela prost dan.

URADNE URE

Uradne ure tajništva in svetovalne službe so namenjene poslovanju z uporabniki storitev. Uradne ure so vsak delovni dan od 9.30 do 11.30 in od 13.00 do 14.00.

Glede na naravo dela in vrsto nalog imajo pedagoški delavci določen čas za sodelovanje s starši, in sicer:

- skupne in individualne govorilne ure,
- roditeljske sestanke in
- druge oblike dela s starši po dogovoru,

kar je določeno z letnim delovnim načrtom šole.

Z urnikom govorilnih ur in roditeljskih sestankov posameznih učiteljev starše seznanimo na uvodnem roditeljskem sestanku v septembru in z objavo na spletni strani šole.

Ravnatelj sprejme stranke v času popoldanskih govorilnih ur oziroma po predhodni najavi, brez najave le v nujnih primerih.

Uradne ure morajo biti objavljene v publikaciji in na spletni strani ter na vratih poslovnega prostora. V času pouka prostih dni se poslovni čas in uradne ure določijo glede na organizacijo dela in organizacijo letnih dopustov. Tako so uradne ure v teh dneh vsak torek in četrtek od 8.00 do 11.00 ure.

Vzgojno-izobraževalno delo v šoli poteka v skladu s šolskim koledarjem, ki je sestavni del letnega delovnega načrta šole, s katerim so seznanjeni vsi strokovni delavci šole, učenci in starši (publikacija, spletna stran šole).

Čas pouka in odmorov:

Šolska ura traja 45 minut. Pouk se praviloma prične ob 8. uri. V času pred poukom se lahko izvaja dopolnilni in dodatni pouk, pouk izbirnih predmetov ter drugih z urnikom usklajenih dejavnosti, ki jih ni mogoče razporediti drugače.

Odmori trajajo 5 minut. Izjema je le odmor po prvi uri za malico, ki traja 20 minut, ter odmor po tretji uri, ki traja 10 minut. To je čas, ko imajo učenci možnost pojesti sadje in se sprostijo, a šolskega poslopja ne zapustijo. Izjema so učenci razredne stopnje, ki lahko v času podaljšanega odmora odidejo ven pod vodstvom svojih razrednikov.

Odjava kosil:

To področje urejajo Pravila šolske prehrane.

3. UPORABA ŠOLSKEGA PROSTORA

Za učence od 1. do 5. razreda se izvaja razredni način dela v matičnih učilnicah, le pouk športne vzgoje poteka v telovadnici. Pouk za učence predmetne stopnje (od 6. do 9. razreda) poteka v učilnicah, kot je določeno z urnikom.

Vsak oddelek ima določeno svojo matično učilnico, ki je namenjena pouku, uram oddelčne skupnosti in srečanjem s starši. Za urejenost matične učilnice je zadolžen oddelek skupaj z razrednikom. Matične učilnice so označene (oddelek, razrednik). Na vratih učilnic na predmetni stopnji so razvidni urniki uporabnikov učilnic.

Učilnice zjutraj odklepa hišnik. Po končanem vzgojno-izobraževalnem delu (glede na urnik) jih zaklenejo učitelji ali čistilke. V času izvajanja vzgojno-izobraževalnega programa so učilnice praviloma odklenjene. Nekatere učilnice so zaradi varnosti otrok ali zaradi nameščenih občutljivih napeljav ali naprav, zaklenjene. Učitelji, ki izvajajo pouk v teh učilnicah, so dolžni poskrbeti, da so odklenjene pravočasno za točen pričetek šolske ure oz. pouka in da so po končani uri spet zaklenjene.

Učna ura vzgojno-izobraževalnega dela traja 45 minut. Aktivnosti ob dnevu dejavnosti trajajo v času, ki je enakovreden 5 šolskim uram na predmetni oziroma 4 uram na razredni stopnji. Vsako spremembo dolžine trajanja odobri ravnateljica.

V vseh učilnicah in na hodnikih so ure, po katerih se ravnaajo učenci in učitelji. V primeru nenatančnosti šolskih ur učitelji, ki poučujejo v razredu, javijo netočnost ali okvaro gospodu hišniku.

Časovni red pouka in odmorov se določi z letnim delovnim načrtom šole. S časovnim potekom učnih ur se seznanijo učenci prvi dan pouka v novem šolskem letu. Če se dejavnosti časovno drugače organizirajo (dnevi dejavnosti, ekskurzije ...), se s časovnim potekom le-teh pravočasno obvesti učence in njihove starše.

Izvajalci, ki koristijo šolske prostore v času, ko ne poteka redno vzgojno-izobraževalno delo, s šolo sklenejo pogodbo o koriščenju prostorov.

4. UKREPI ZA ZAGOTAVLJANJE VARNOSTI

Glavni vhod v šolo se odpre ob 6.55, vhod je zaradi dela zobne ambulante in uporabnikov šolske telovadnice odprt tudi v popoldanskem času. Po končanem vzgojno-izobraževalnem delu so zaklenjena steklena vrata, ki omogočajo dostop do učilnic in upravnih prostorov. Za to poskrbijo čistilke.

Vhod pri 1. razredih je odprt od 6.00 (za prvošolce v jutranjem varstvu) do 8.00 ter od 11.30 do 16.00. Prehodna vrata med območjem 1. razredov in ostalim delom šole so odprta od 6.55. Ta vhod je namenjen izključno učencem od 1. do 4. razreda in njihovim staršem v času prihajanja in odhajanja otrok, govorilnih ur ter učiteljem. Vhod v času izvajanja vzgojno-izobraževalnih programov odklepajo in zaklepajo učiteljice 1. razredov. Oba vhoda zjutraj odklepa hišnik. Glavni vhod zvečer zapirajo čistilke ali druga pooblaščen oseba.

Upravni vhod je odklenjen od 6.30 do 7.00 in je namenjen izključno učiteljem.

Vhod pri kuhinji in skladišču orodja praviloma uporabljajo izvajalci programov in dostava. Prehod v skladišču orodja je dovoljen učencem v času zbiralnih akcij papirja. Oba vhoda sta zaklenjena.

Med poukom delavci in učenci šole praviloma ne smejo zapuščati učilnice. Brez dovoljenja razrednika oz. učitelja učenci ne smejo zapuščati šolskega poslopja oz. prostorov, kjer se izvaja vzgojno-izobraževalni program.

Učenci se po končanem pouku ne zadržujejo v šolskih prostorih. Na poti v šolo in iz nje se vedejo dostojno, so previdni in upoštevajo prometne predpise.

Učenci praviloma prihajajo v šolo peš. Prometne razmere na dohodih v šolo kličejo k posebni varnosti, zato je vožnja s kolesi odsvetovana, na kar so opozorjeni tako učenci kot starši. V izjemnih primerih na prošnjo staršev je dovoljen prihod s kolesom, a za varnost koles šola ne odgovarja.

Učenci dragocenosti in denarja ne prinašajo v šolo. Šola za krajo le-teh ne more odgovarjati.

Spremljanje otrok izven šolskega prostora je predpisano z normativi in se izvaja od začetka do konca dejavnosti.

a) ORGANIZACIJA NADZORA IN VARNOSTI

V času, ko je šola zaprta, varuje objekt podjetje Prosignal. Okolica šole je pod video nadzorom, ki ga tudi izvaja isto podjetje.

b) DEŽURSTVO

Dežurstvo učiteljev

Za zagotavljanje varnosti je organizirano dežurstvo učiteljev. Strokovni delavci opravljajo naloge dežurstva skladno z razporedom, ki ga objavi vodstvo šole ob začetku šolskega leta. Dežurstvo učiteljev traja od 7. ure zjutraj do 14. ure oz. do odhoda učencev iz šole.

Med 7. in 14. uro sta dežurna dva učitelja (eden na razredni in eden na predmetni stopnji). V vseh odmorih od 1. ure dalje je dežurstvo okrepljeno še z dvema učiteljema po razporedu, ki ga ob začetku šolskega leta naredi pomočnica ravnateljice. Dodatni dežurni učitelj je prisoten v času malice v jedilnici; v času podaljšanega 3. odmora pa sta dežurna še dodatna dva učitelja v jedilnici. Eden od dodatnih dežurnih učiteljev pomaga pri razdeljevanju sadja, drugi pa nadzoruje odhajanje učencev iz jedilnice. Dodatno dežurstvo in varovanje v šolskih prostorih in na zunanjih površinah opravlja tudi oseba, zaposlena preko javnih del.

Dežurstvo učencev

Učenci od 7. do 9. razreda opravljajo naloge dežurstva pri vходу v šolo po določenem razporedu. O nalogah dežurstva učence seznani razrednik na urah oddelčne skupnosti. Dežurstvo učencev traja od 7. ure zjutraj do 14. ure oz. do odhoda učencev iz šole.

Naloge dežurnih učiteljev in učencev so zapisane v navodilih za dežurstvo (VN stran 27) in so sestavni del Pravil šolskega reda.

c) VZDRŽEVANJE REDA IN ČISTOČE

Za red in čistočo učilnic skrbita reditelj, ki ju določi razrednik na urah oddelčne skupnosti. Prav tako določi učenca, ki skrbita za red in čistočo pri malici. Praviloma traja dežurstvo en teden.

Nadzor nad čistočo in urejenostjo okolja izvajata dežurni učenec in dežurni učitelj.

Učenci skupaj z učitelji po določenem razporedu skrbijo tudi za urejenost zunanjih površin (zelenice, ploščad, igrišča).

B) PRAVILA RAVNANJA, KI OMOGOČAJO SKUPNO BIVANJE V ŠOLI

1. PRIHOD V ŠOLO

Učenci in izvajalci vzgojno-izobraževalnih programov morajo prihajati v šolo pravočasno, in sicer 15 minut pred začetkom pouka. Za pravočasen in ne prezgoden prihod učencev v šolo poskrbijo tudi starši.

Glavni vhod v šolo uporabljajo za prihajanje in odhajanje iz šole učenci od 5. do 9. razreda ter starši in učitelji. Učenci od 1. do 4. razreda vstopajo skozi vhod pri 1. razredu.

Vhod pri kuhinji in skladišču orodja praviloma uporabljajo izvajalci programov in dostava. Vhoda sta zaklenjena.

Ob prihodu v stavbo se učenci v garderobi preobujejo v šolske copate. Svoja oblačila zaklenejo v omarice (učenci od 2. do 9. razreda) oziroma odložijo v skupni garderobi (učenci 1. razreda). Učenci vstopijo v učilnice in se mirno pripravijo na pouk. Če začenejo pouk v učilnicah, ki so zaklenjene, mirno počakajo pred učilnico.

2. GARDEROBE

Učenci 1. razreda skrbijo, da imajo svoja oblačila obešena na obešalnikih in čevlje zložene pod sedežnimi policami. Reditelji nadzorujejo urejenost garderob.

Učenci od 5. do 9. razreda ob začetku 5. razreda prejmejo ključek omarice, ki jo uporabljajo do konca šolanja. Vsak učenec je odgovoren za higieno in red v svoji omarici. V dogovoru z razrednikom učenci vsaj dvakrat letno popolnoma izpraznijo in očistijo svojo omarico. Učenec lahko v omarici hrani le šolske potrebščine.

Po omarici ni dovoljeno lepiti slik ali je drugače uničevati, ker je omarica dana učencu le v izposojno, ne pa v trajno last. Nov lastnik ima namreč pravico do nepolepljene in nepoškodovane omarice. Lahko pa učenci uporabljajo magnetke.

Če učenec izgubi ključek, to javi v tajništvo šole, kjer lahko naroči nov ključ in poravnava stroške izdelave. Izjemoma, da lahko vzame svoje stvari, mu omarico odpre hišnik in sicer zjutraj od 7.45 dalje in popoldne po 13.30.

Odklepanje tujih omaric s svojim ključem je učencem prepovedano. V primeru, da skuša učenec s svojim ključem odklepati tuje omarice, se mu za dogovorjen čas odvzame pravica do uporabe svoje omarice in se mu omogoči uporabo garderobe na razredni stopnji.

Če učenec s svojo omarico ali omarico sošolcev ravna neodgovorno, mu razrednik za določen čas odvzame ključek. Ta čas učenec vse svoje stvari odnaša domov, na voljo pa mu je določeno mesto v garderobi na razredni stopnji.

3. ČAS POUKA

Učenci ob prihodu učitelja v učilnico tiho vstanejo. Učitelj pozdravi učence in s tem prične učno uro. Žvečenje žvečilnega gumija v šoli ni dovoljeno. Učenci med izvajanjem programa praviloma **ne smejo** zapuščati učilnice. Učitelj upošteva trajanje učne ure in pravočasno zaključi delo in jih pravočasno spusti od pouka. Učenci pospravijo svoj delovni prostor in v vrsti pred vrati počakajo, da z učiteljevim dovoljenjem skupaj zapustijo prostor.

Učenci mirno odidejo v učilnico, kjer imajo pouk naslednjo uro. Po hodnikih se gibljejo mirno, ne tekajo, se ne prerivajo in ne kričijo.

Učenci **ne smejo** zapustiti šolskega prostora v času trajanja vzgojno-izobraževalnega programa brez dovoljenja učitelja. Na osnovi (pisnega) sporočila

staršev učitelj učencu lahko dovoli odhod (k zdravniku, na športni trening, v glasbeno šolo, po uradnih opravkih ...).

Med urami ni dovoljeno hoditi na stranišče, ker zdrav otrok lahko brez njega eno šolsko uro. Samo v izjemnih primerih lahko učitelj dovoli učenci odhod na stranišče med poukom. V tem primeru se učenec javi dežurnemu učencu, ki zapiše njegovo ime, čas odhoda in vrnitve ter tudi ime učitelja, ki je izhod od pouka učencu dovolil.

4. TELOVADNICA IN ŠPORTNA IGRIŠČA

Učitelj športne vzgoje sprejme učence na hodniku pred telovadnico. V telovadnico vstopijo učenci samo v spremstvu učitelja, obuti v športne copate. Po končani uri telovadnico zapustijo skupaj. Ko vsi učenci zapustijo garderobo, vstopijo učenci naslednjega razreda. V času športne vzgoje so garderobe zaklenjene.

V dopoldanskem času učenci uporabljajo zunanja športna igrišča le v spremstvu učitelja.

5. KNJIŽNICA

Učenci prihajajo v knjižnico individualno v času, ko je knjižnica odprta za izposajo. Izven tega časa učenci obiskujejo knjižnico skupaj z učiteljem ali izjemoma sami, če se tako zaradi posebnega dela dogovorijo s knjižničarko.

V knjižnici upoštevajo pravila knjižničnega reda.

6. JEDILNICA

V jedilnici se učenci zadržujejo le v času malice in kosila.

Ob odhodu na malico ali kosilo si učenci umijejo roke ter svoje šolske pripomočke zaprejo v svoje omarice oziroma odložijo torbe na klopce ob stenah, nato v vrsti v spremstvu učitelja odidejo v jedilnico. Učenci skupaj pod vodstvom učitelja po zvonjenju ob prihodu v jedilnico razdelijo hrano, ki je že pripravljena na mizah ali na kuhinjskem pultu. Obrok skupaj použijejo kulturno, saj je na razpolago dovolj časa. Pred 8.55 ne zapuščajo jedilnice.

Učenci, ki malicajo v učilnicah, takoj po končanem obroku odnesejo posodo in ostanke hrane v jedilnico.

Vsak učenec po malici ali kosilu **za sabo pospravi** mizo in stol. Dežurna učenca po malici odneseta skupne pladnje in lonce ter pobrišeta mize za svojim oddelkom.

Hrane učenci **ne odnašajo** iz jedilnice.

Za žejo imajo učenci na voljo pitnik.

Za red in disciplino v jedilnici v času obrokov skrbijo razredniki oziroma učitelji spremljevalci in dežurni učitelji.

7. ODHOD IZ ŠOLE OB KONCU POUKA

Starši spremljajo otrokov urnik in njegov pravočasen prihod domov. Učenci zapustijo šolo takoj po končanem pouku oziroma kosilu. Mlajši učenci v spremstvu učitelja ali razrednika odidejo v oddelek podaljšanega bivanja.

Na poti v šolo in iz šole domov se učenci vedejo dostojno in skrbijo za svoj ugled in ugled šole.

Starši, ki vozijo otroke v šolo z avtomobilom, dosledno upoštevajo krožni prometni režim na parkirišču in vsa ostala prometna pravila, s katerimi omogočajo varnost vseh udeležencev.

8. OSTALI ŠOLSKI PROSTORI IN OPREMA

Učenci v času dopoldanskega pouka ne smejo zapuščati šolske zgradbe. Po šolskih hodnikih je dovoljeno le umirjeno gibanje. Učenci ne tekajo in se ne suvajo ali prerivajo, ker bi na ta način ogrožali sebe in varnost sošolcev. Igre z žogo ali s priložnostnimi pripomočki na šolskih hodnikih in v učilnicah niso dovoljene.

Učenci v šolo prinašajo le pripomočke, ki jih potrebujejo za pouk. Uporaba mobilnih telefonov, snemalnih naprav ali predvajalnikov glasbe (vseh telekomunikacijskih pripomočkov) v šoli ni dovoljena, ker ne sodijo v šolski prostor. V nujnih primerih se lahko telefonski razgovor opravi v tajništvu šole.

Če ima učenec v šoli mobilni telefon zaradi njegove uporabe po pouku, ga mora imeti **izključenega** v šolski torbi.

ODSTOPANJA IN UKREPI:

Če učenec prepovedane naprave uporablja v šoli, na učiteljevo opozorilo odda aparat učitelju, ki ga vrne staršem na govorilni uri.

Učenci in delavci šole so dolžni vzdrževati urejenost učilnice. Preden prostor zapustijo, preverijo urejenost le-tega. Vse odpadke, ki nastajajo pri delu, učenci sproti odstranjujejo v koše za smeti. Odpadni papir se zbira v za to določenih škatlah. Izvajalci vzgojno-izobraževalnih programov učence opozarjajo na red, higieno in varovanje šolske lastnine ter na lastno varnost pri delu.

Kdorkoli opazi poškodbo osebe ali šolske lastnine, mora to takoj javiti dežurnemu ali kateremukoli učitelju ali v tajništvo šole.

Učenci skupaj z izvajalci vzgojno-izobraževalnih programov skrbijo tudi za urejenost šolskih zunanjih površin (zelenice, ploščad, igrišča). Razpored in način urejanja določi mentor za urejanje okolja skupaj z ravnateljico šole.

ODSTOPANJA:

Če učenci in učitelj ob vstopu v razred ugotovijo pomanjkljivosti, učitelj o tem obvesti kolega, ki je pred tem imel pouk v razredu. Le-ta se dogovarja z učenci o neizpolnjevanju dolžnosti in poravnavi zaradi kršitve. Ob nastanku škode učitelj skupaj z učenci ugotovi vrsto škode, razišče namernost oziroma nenamernost

nastanka škode in nevarnost, ki jo škoda predstavlja za okolico.
V primeru, da se ugotovi namerno poškodovanje učilnice ali inventarja, lahko povzročitelj oz. njegovi starši povrne stroške za povzročeno škodo preko Roševega sklada.

UKREPI:

Učitelj:

- poskrbi, da se odstranijo predmeti, ki predstavljajo nevarnost.
- opravi ustrezne razgovore z namenom, da ugotovi nastanek škode.
- o dogodku in ugotovitvah zapiše zapisnik in obvesti razrednika.

Ob namerni povzročitvi škode razrednik in po potrebi tudi svetovalni delavec opravita pogovor z učencem in starši; dogovorijo se za vzgojni ukrep.

9. PRAVILA OBLAČENJA

Učenci redno vzdržujejo osebno higieno. K pouku prihajajo brez pokrival in oblečeni šolskemu delu primerno. Oblečila in obutev morajo biti ustrezno prilagojena športnim ali drugim dejavnostim, ki jih organizira šola.

10. SODELOVANJE S STARŠI

Starši redno spremljajo otrokovo delo in so v stiku z razrednikom in učitelji, ki otroka poučujejo.

Pogovor o otroku poteka na dopoldanskih in popoldanskih govorilnih urah, na roditeljskih sestankih ali drugače organiziranih srečanjih razrednika ali učiteljev, staršev in učencev. Po predhodnem dogovoru lahko tudi izven časa roditeljskega sestanka in govorilnih ur, vendar nikoli med poukom.

Praviloma učitelji ne dajejo informacij o učencu po telefonu.

Na govorilnih urah je zaželena učenčeva prisotnost, razen če se učitelj in starši ne dogovorijo drugače.

Starši svoje predloge, pohvale, pripombe posredujejo razredniku oziroma učitelju predmeta. Če gre za vprašanja o poklicnem usmerjanju ali posebnih vzgojnih problemih se obrnejo na svetovalnega delavca.

Ravnateljica je dosegljiva osebno ali po telefonu v času popoldanskih govorilnih ur, oziroma po predhodni najavi.

C) ZAŠČITA PRAVIC UČENCEV, DELAVCEV ŠOLE TER NJIHOVE ODGOVORNOSTI

1. PRAVICE UČENCEV

So, da:

- obiskuje pouk in druge vzgojno-izobraževalne dejavnosti;
- pridobiva znanje, spretnosti in navade za vseživljenjsko učenje;
- mu je v šoli zagotovljeno varno in spodbudno okolje;

- šola organizira življenje in delo s spoštovanjem univerzalnih civilizacijskih vrednot in posebnosti različnih kultur;
- mu šola zagotavlja enakopravno obravnavanje ne glede na spol, raso in etnično pripadnost, veroizpoved, socialni status družine in druge okoliščine;
- šola zagotovi varovanje njegovih osebnih podatkov v skladu z zakonom in drugimi predpisi;
- učitelji in drugi delavci šole spoštujejo njegovo osebnost in individualnost ter njegovo človeško dostojanstvo in pravico do zasebnosti;
- mu je omogočeno tudi izven pouka pridobiti dodatno razlago in nasvet;
- se pri pouku upoštevajo njegova radovednost ter razvojne značilnosti, predznanje in individualne posebnosti;
- pri pouku dobi kakovostne informacije, ki sledijo sodobnemu razvoju znanosti in strok;
- dobi o svojem delu sprotno, pravično in utemeljeno povratno informacijo;
- dobi pri svojem delu pomoč in podporo, če ju potrebuje;
- svoji razvojni stopnji primerno sodeluje pri oblikovanju dnevov dejavnosti, ekskurzij, interesnih dejavnosti in prireditev šole;
- se lahko svobodno izreče o vseh vprašanih iz življenja in dela šole;
- se vključuje v delo oddelčne skupnosti učencev, skupnosti učencev šole in šolskega parlamenta;
- sodeluje pri ocenjevanju;
- sodeluje pri dogovorjenih skupnih aktivnostih;
- se mu omogoči možnost izbire pri prehranjevanju glede na zdravstveno anamnezo in verske omejitve.

2. DOLŽNOSTI UČENCA

So:

- da spoštuje vse zgoraj navedene pravice drugih učencev in delavcev šole ter ima spoštljiv in strpen odnos do individualnosti, človeškega dostojanstva, etnične pripadnosti, veroizpovedi, rase in spola;
- da se spoštljivo vede do drugih;
- da o vsaki obliki nasilja, ki jo opazi, obvesti razrednika ali drugo odraslo osebo na šoli;
- da sodeluje pri urejanju šole in šolske okolice, dogovorjenem v oddelčni skupnosti ali skupnosti učencev šole;
- da sodeluje pri vseh dogovorjenih oblikah dela učencev in dejavnostih ter spoštuje pravila šolskega reda;
- da izpolni osnovnošolsko obveznost;
- da redno in točno obiskuje pouk in druge vzgojno-izobraževalne dejavnosti.

OPRAVIČEVANJE ODSOTNOSTI:

Odsotnost učencev opravičujejo starši v skladu z Zakonom o osnovni šoli.

Odsotnost učenca od posamezne učne ure dovoli učitelj tega predmeta. Za daljšo odsotnost se starši dogovorijo z razrednikom.

ODSTOPANJA IN VZGOJNI UKREPI:

Če učenec zamudi k pouku, potrka in čim bolj nemoteče pristopi k učitelju z opravičilom oziroma pojasnilom. Učenec se vključi v delo, ne da bi motil sošolce. Učitelj zamudo vpiše v dnevnik dela oddelka. Razrednik se z učencem pogovori o razlogih zamude in presodi o opravičljivosti ali neopravičljivosti izostanka.

VZGOJNI UKREP: Če se zamujanje k pouku ponovi več kot trikrat, razrednik obvesti starše in jih povabi na pogovor skupaj z učencem. Starši in učenec se z razrednikom dogovorijo, kako bodo zagotovili in kontrolirali točno prihajanje k pouku.

Če učenec neredno obiskuje pouk in razrednik iz pogovora s starši ugotovi, da gre za neopravičene izostanke, se razrednik in starši dogovorijo za takojšnje vzajemno obveščanje o učenčevi odsotnosti.

- da izpolnjuje svoje učne in druge šolske obveznosti;

ODSTOPANJA:

Če učitelj/razrednik ob redni spremljavi učenčevega domačega in šolskega dela ugotovi neizpolnjevanje nalog učenca, o tem obvesti starše. Učitelj odstopanja v vedenju ali neizpolnjevanje obveznosti vpisuje v oddelčni zvezek vpisov.

VZGOJNI UKREP:

Razrednik/učitelj, starši in učenec se dogovorijo za načrt dela, izboljšave ter spremljanje dogovorjenih nalog.

- da učencev in delavcev šole ne ovira in ne moti pri delu;

ODSTOPANJA:

Če učenec s svojim vedenjem moti delo učencev in učitelja ali drugače bistveno krati pravice drugih učencev in učitelja, učitelj loči učenca od skupine.

VZGOJNI UKREP:

Učitelj pošlje enega od učencev v oddelku po svetovalnega delavca, pomočnico ali ravnateljico, ki pospremi motečega učenca iz razreda in mu določi prostor za delo izven oddelka. Učitelj, katerega uro je učenec zapustil, učencu ponudi možnost, da po pouku nadomesti zamujeno. Učitelj obvesti starše, da je učenec zadržan po pouku in pojasni razlog. Če se učenčevo negativno v vedenje večkrat ponavlja ali stopnjuje, po dogovoru oddelčnega učiteljskega zbora, svetovalne službe in ravnateljice, svetovalni delavec in pomočnica ravnateljice določita prostor in strokovne delavce za individualno delo z učencem v dogovorjenem, omejenem času. Svetovalna služba, razrednik in učitelji, ki učenca poučujejo, pripravijo individualni vzgojni program za učenca. Razrednik z odločitvijo in programom dela seznani starše.

- da v šoli in izven nje skrbi za lastno zdravje in varnost ter ne ogroža zdravja in varnosti ter osebnostne integritete drugih učencev in delavcev šole;

ODSTOPANJA:

Če učenec ogroža varnost učencev ali učitelja, učitelj/razrednik o tem obvesti starše.

VZGOJNI UKREP:

Učitelj ali svetovalni delavec o nevarnem vedenju učenca obvesti starše, ki pridejo po učenca, ga za tisti dan odstranijo iz šolske sredine in se z njim pogovorijo o nujnosti upoštevanja pravil.

Če šola načrtuje dejavnosti izven šole in na osnovi učenčevih pogostih kršitev varnosti ni mogoče pričakovati, da bo učenec ravnal v skladu s pravili, ki zagotavljajo njegovo varnost in varnost sošolcev, se v dogovoru s starši učencu omogoči usvojiti vsebine te dejavnosti v šoli.

- da v šolo ne sme prinašati nobenih nevarnih predmetov ali snovi (osebna odgovornost); za varno okolje v šoli so dolžni skrbeti učenci, delavci šole in starši; učenec je v primeru poškodbe tudi sam dolžan obvestiti učitelja ali tajništvo šole;

ODSTOPANJA IN VZGOJNI UKREP:

Če učenec v šolo prinese nevarno snov ali predmet, se:

- z njim opravi pogovor;
- tem obvesti starše;
- opravi skupni pogovor (učenec, starši, razrednik, svetovalna služba);
- predstavi nevarnosti in posledice prinašanja in uporabe nevarnih snovi in predmetov (predstavitev izvede učenec pred sošolci);
- ob prvi ponovitvi dejanja učencu izreče vzgojni opomin.

Če obstaja utemeljen sum, da učenec hrani nevarne snovi in predmete v omarici, se mora ta v prisotnosti razrednika ali svetovalnega delavca odpreti na vpogled. V izjemnih primerih lahko strokovni delavec šole odpre omarico tudi v odsotnosti učenca.

- da varuje in odgovorno ravna s premoženjem šole ter lastnino učencev in delavcev šole ter le-to namerno ne poškoduje (osebna odgovornost);

ODSTOPANJA:

Če učenec namerno poškoduje šolsko opremo ali opremo drugih učencev, učitelj ukrepa.

VZGOJNI UKREP:

Če učitelj ugotovi, da je učenec namerno povzročil materialno škodo, nadaljuje postopek z oblikami, ki so zapisane v vzgojnih dejavnostih (samopresoja, mediacija, restitucija). V pogovoru s starši in učencem se dogovori za način poravnave. Možnosti poravnave so opravljanje koristnega dela, dodatno dežurstvo, finančna poravnava škode. Dogovor se zapiše in ga podpišejo vsi udeleženci. Spoštovanje tega pravila zavezuje vse učence, ki so očividci kršitve.

- Oddelčne skupnosti skrbijo za osnovno urejenost učilnic (odgovornost oddelčne skupnosti).

Vsako okvaro ali poškodbo v učilnici sproti prijavljajo razredniku oz. izvajalcu programa, ki pride v učilnico. Razrednik ali izvajalec programa ugotovi vrsto poškodbe in povzročitelja škode.

3. NAČINI ZAGOTAVLJANJA VARNOSTI

Da bi vzgojno-izobraževalno delo potekalo nemoteno in da bi zagotavljali varnost, učenci in učitelji opravljajo dnevna dežurstva v posameznih šolskih prostorih. Učitelji opravljajo naloge dežurstva skladno z razporedom, ki ga ob začetku šolskega leta objavi vodstvo šole in je del letnega delovnega načrta.

a) DEŽURSTVO UČITELJEV

Dežurni učitelji:

- skrbijo za red in disciplino učencev ter za njihovo varnost;
- nadzorujejo gibanje učencev;
- opravljajo preglede prostorov, kjer se zadržujejo učenci ali drugi delavci šole, in opozarjajo na pomanjkljivosti;
- nadzorujejo delo dežurnih učencev ter jim dajejo dodatna navodila in naloge ter jih obveščajo o morebitnih posebnih dejavnostih in napovedanih obiskih na šoli;
- učence opozarjajo na vzdrževanje čistoče v šolskih prostorih in okolici šolskega poslopja;
- kontrolirajo garderobe učencev in poskrbijo, da so le-te urejene in zaklenjene;
- poskrbijo, da učenci, ki so končali s poukom, nemudoma zapustijo šolski prostor;
- zapišejo svoja opažanja ob dežurstvu v mapo dežurnega učitelja, ki se nahaja v tajništvu, in obvestijo razrednika;
- zaklenejo omarice z dnevniki v zbornici in spravijo ključ v tajništvu;
- dežurni učitelji opravljajo svojo nalogo zavzeto in dosledno.

Dežurni učitelj v jedilnici skupaj z učitelji, ki pripeljejo učence v jedilnico:

- skrbi za miren in urejen prihod učencev v jedilnico;
- nadzoruje, da učenci ne prinašajo torb in drugih predmetov v jedilnico;
- vzpodbuja učence, da gredo k razdeljevalnemu pultu brez prerivanja;
- opozarja učence, da pravilno uporabljajo jedilni pribor in kulturno zaužijejo hrano;
- preveri, če učenci po končanem obroku pospravijo prostor, ki so ga uporabili;
- nadzoruje, da učenci ne odnašajo hrane in sadja iz jedilnice.

ODSTOPANJA:

Če učenec krši pravila šolskega reda z vedenjem v jedilnici in ne upošteva ustnega opomina delavca šole, lahko dežurni učitelj ali učitelj spremljevalec v jedilnici prekine izdajanje hrane in odstrani posameznika ali skupino učencev, ki se v jedilnici ne obnašajo kulturno in v skladu s pravili.

VZGOJNI UKREP:

Učitelj, ki je opazil in ukrepal ob prekršku učenčevega obnašanja v jedilnici, o tem pisno obvesti razrednika. Razrednik z učencem opravi pogovor, o tem obvesti starše.

Ob ponovitvi podobnega prekrška se razrednik z učencem v prisotnosti staršev dogovori za restitucijski ali samoregulacijski ukrep.

V primeru večkratne ponovitve kršitve se učencu (za določen čas) ukine možnost kosila.

Dežurnemu učitelju v jedilnici pomagata dežurna učenca ali reditelja v jedilnici. Oba učenca skrbita za urejenost omizja in čistočo jedilnice. Pomagata pri razdeljevanju obrokov hrane ter pri pospravljanju omizja.

b) DEŽURSTVO UČENCEV – REDITELJEV

Vsaka oddelčna skupnost skupaj z razrednikom na razrednih urah določi po dva reditelja. V učnih skupinah učitelj določi reditelja. Reditelja opravljata svoje delo en teden in imata naslednje naloge:

- **skrbita in vzpodbujata sošolce**, da je učilnica, kabinet ali prostor, v katerem učenci delajo, vedno čist in pospravljen;
- da ob začetku učne ure seznanita učitelja z odsotnostjo učencev;
- da po končani uri počistita tablo;
- da po končani uri pregledata prostor in pospravita morebitne odpadke;
- da po malici pomagata poskrbeti za čistočo in urejenost učilnice;
- da opravljata druge naloge, za katere ju pooblasti oddelčna skupnost ali razrednik;
- da javljata učitelju učne ure ali razredniku morebiti opažene nepravilnosti in poškodbe šolske imovine;
- da javita v tajništvo šole morebitno odsotnost učitelja v razredu 5 minut po pričetku ure pouka.

Reditelja, ki skrbita za malico, pripravita malico po končani prvi uri pouka.

ODSTOPANJA in VZGOJNI UKREPI:

Na uri oddelčne skupnosti učenci skupaj z razrednikom ugotavljajo potek dežurstva rediteljev. Če na osnovi zapisanih pripomb ugotovijo, da dela nista korektno opravljala, se dogovorijo za način, ki bo učencu/učencema omogočil nadomestiti slabo opravljeno delo.

Če reditelja poročata o nekorektnem vedenju in neizpolnjevanju dolžnosti sošolcev, se razrednik in učenci dogovorijo s kršitelji o možnosti poravnave storjenih kršitev.

c) DEŽURSTVO UČENCEV NA HODNIKU

Dežurstvo opravljajo učenci 7., 8. in 9. razreda. Zaporedje dežurnih oddelkov določi pomočnica ravnateljice, razpored učencev določenega razreda pa naredi razrednik skupaj z učenci najmanj en teden pred pričetkom dežurstva. Dežurstvo praviloma opravljajo vsi učenci navedenih razredov, razen če razrednik skupaj z učenci ne določi drugače. Dežurni učenci se izmenjujejo dnevno. Razrednik pred pričetkom dežurstva oddelka učence seznani s pravili, ki jih morajo pri opravljanju svoje naloge upoštevati dežurni učenci. Hkrati se z učenci dogovori o načinu objektivno potrebnih zamenjav dežurnega učenca.

Dežuranje učencev je obvezno, ker je za učence to posebna izkušnja in učenje za življenje (pozdravljanje, sprejem obiskovalca, vljudnost, pozornost, urejenost...).

Dežurni učenec pri opravljanju dežurstva ne uporablja telekomunikacijskih pripomočkov, saj ga le-ti motijo pri sprejemu obiskovalcev šole in pri opravljanju njegovih nalog.

Naloge dežurnega učenca so, da:

- prihaja v šolo 10 minut pred pričetkom vzgojno-izobraževalnega dela ali v času, ki je določen glede na dnevne dejavnosti;
- odklepa in zaklepa (steklena) vhodna vrata v šolo. Dežurni učenec dvigne ključ v tajništvu in ob 8.00 zaklene vrata ter jih odklene ob 8.45 in ključ vrne v tajništvo;
- svojega mesta ne zapušča brez nadzora. V primeru, da ga učitelj pošlje po opravkih, mora le-ta počakati ob njegovem prostoru, da se vrne. Za čas njegovih drugih odsotnosti (malica, kosilo) se dogovori z razrednikom;
- vzdržuje primeren red na hodnikih in v garderobah;
- vljudno, s pozdravom, sprejema in usmerja obiskovalce in jih vpisuje na posebne evidenčne liste.
- vpisuje (učence) zamudnike na posebne evidenčne liste;
- zapiše predčasne odhode učencev iz šole;
- skupaj z dežurnim učiteljem skrbi, da se pri dežurni mizi ne zadržujejo večje skupine učencev;
- skrbi za čistočo po hodnikih pri vhodu in v garderobi;
- na list dežurstva vpisuje svoja opazanja in pripombe ter bdi nad dogajanjem na hodniku in v garderobi v času pouka in odmorov;
- v evidenco vpisuje učence, ki med poukom zapustijo učilnico. Vpišejo njegove podatke, čas odhoda iz razreda ter tudi čas njegove vrnitve v učilnico. Vpišejo tudi ime učitelja, ki je izhod iz razreda dovolil;
- skrbi za osnovno čistočo v garderobi (pobere papirčke ...);
- opravlja druge naloge po odločitvi dežurnega učitelja;
- se v primeru težav posvetuje z dežurnim učiteljem, oziroma poišče pomoč odrasle osebe v upravnih prostorih;
- po potrebi poišče delavca šole v zbornici, stopi do njega in mu na vljuden način preda sporočilo;
- ob koncu dežurstva preda evidenčni list dežurstva v podpis dežurnima učiteljema in jima izroči mapo dežurstva.

Po končanem dežurstvu dežurni učenci oddelka poročajo o svojem delu na urah oddelčne skupnosti, nato pa predstavnik oddelka na sestanku skupnosti učencev šole poda:

- posebna opazanja ob dežurstvu,

- predloge za izboljšanje dežurstva.

Razrednik redno pregleduje evidenčne liste dežurstva in opozarja učence na morebitne pomanjkljivosti.

ODSTOPANJA IN VZGOJNI UKREPI:

Če dežurni učenec ne izpolnjuje obveznosti dežurnega učenca, (dežurni) učitelj ali učenci obvestijo razrednika. Le-ta lahko takoj zamenja dežurnega učenca, ki nadaljuje z rednim poukom. Tako razrešen učenec ne more več opravljati v istem šolskem letu dežurstva.

Č) VARNOST OB DEJAVNOSTIH IZVEN ŠOLE

Spremljevalci učencev :

- so prisotni od začetka do konca dejavnosti;
- skrbijo za varnost učencev v najširšem pomenu;
- ves čas s preštevanjem preverjajo prisotnost učencev;
- skrbijo za red in disciplino ter nemoteno izvajanje programa;
- nudijo prvo pomoč ob nezgodah in po potrebi pokličejo zdravniško pomoč;
- ob poškodbi ali drugih zdravstvenih težavah otrok pokličejo starše;
- poskrbijo, da so učenci seznanjeni s prometno varnostjo, da gredo v skupini, in sicer brez koles, rolik ali drugih pripomočkov;
- v šoli v naravi so učenci in učitelji dolžni spoštovati hišni red izbranega doma.

4. IZREKANJE POHVAL IN PRIZNANJ

Učenci ali skupine učencev lahko za uspešno in prizadevno delo ter zgledno vedenje v šoli prejmejo pohvale, priznanja in nagrade.

Pohvale, priznanja in nagrade učencem ali skupinam učencev lahko predlagajo:

- oddelčne skupnosti in skupnost učencev šole,
- razrednik,
- drugi strokovni delavci šole,
- mentorji dejavnosti,
- ravnatelj,
- starši.

POHVALE

Pohvale so lahko ustne ali pisne.

Kadar se učenec ali več učencev izkaže/izkažejo s prizadevnostjo pri enkratni ali kratkotrajni aktivnosti, so ustno pohvaljeni.

Pisne pohvale podeljujeta razrednik ali mentor dejavnosti za aktivnosti, ki trajajo celo šolsko leto.

Razrednik lahko podeli do pet pisnih pohval za delo v oddelčni skupnosti ali za individualno napredovanje učenca.

Mentor podeljuje pisne pohvale za prizadevno delo pri interesnih ali drugih dejavnostih.

Pisne pohvale se podeljujejo za:

- prizadevnost ter doseganje vidnih rezultatov pri pouku, interesnih dejavnostih ali drugih dejavnostih šole;
- bistveno izboljšanje učnega uspeha v primerjavi s preteklim šolskim letom;
- doseganje vidnih rezultatov na šolskih tekmovanjih in srečanjih učencev z različnih področij znanja in delovanja;
- posebej prizadevno in učinkovito delo v oddelčni skupnosti učencev ali skupnosti učencev šole;
- nudenje pomoči tistim, ki jo potrebujejo;
- aktivno sodelovanje pri organizaciji in izvedbi različnih dejavnosti in prireditev, pomembnih za delo šole;
- vzorno vedenje hkrati s prizadevanjem za dobre medsebojne odnose.

Pisne pohvale se lahko podelijo tudi skupini učencev. Skupinske pisne pohvale podeljuje ravnatelj šole.

PRIZNANJA

Priznanja podeljuje učencem ravnatelj šole, in sicer za delo oziroma dosežek, ki je pomemben za celotno šolo ali znatno prispeva k ugledu šole v širši skupnosti.

Priznanja se izrekajo za:

- večletno prizadevnost in doseganje vidnih rezultatov pri šolskem delu;
- doseganje vidnih rezultatov na tekmovanjih in srečanjih učencev, ki so organizirana za območje celotne države;
- večletno prizadevno sodelovanje in doseganje rezultatov pri interesnih in drugih dejavnostih;
- večletno prizadevno delo v oddelčni skupnosti, skupnosti učencev šole ali šolskem parlamentu.

Posebna priznanja:

ŽUPANOV SPREJEM

Razrednik v sodelovanju z razrednim učiteljskim zborom na osnovi Pravilnika o sprejemu najuspešnejših devetošolcev in učencev glasbene šole pri županu Mestne občine Celje predlaga ravnatelju učence, ki se udeležijo županovega sprejema in prejmejo priznanje ter nagrado MOC.

VPIS V ZLATO KNJIGO:

Razrednik 9. razreda na ocenjevalni konferenci posreduje seznam učencev, ki so od 4. do 9. dosegali odličen uspeh, oziroma so bili pri najmanj polovici predmetov ocenjeni z odlično, pri ostalih pa s prav dobro oceno.

NAGRADE

Ob koncu šolskega leta lahko na predlog razrednika po en učenec iz vsakega oddelka prejme nagrado, ki je praviloma knjiga ali pa so pripomočki, ki jih učenec lahko uporablja pri pouku ali drugih dejavnostih šole.

Ravnatelj lahko na predlog učiteljev podeli posebno nagrado enemu ali največ dvema devetošolcema, ki sta s svojimi izjemnimi dosežki več let predstavljala ali zastopala šolo v širšem okolju. Vrsto nagrade za posameznega učenca določi ravnatelj v sodelovanju z razrednikom oziroma mentorjem. Praviloma so nagrade knjige oziroma drugi pripomočki ali dejavnosti pomembne za vzgojo in izobraževanje ...

Priznanja in nagrade podeljuje na slavnosten način ravnatelj ob zaključku šolskega leta.

V dogovoru z ravnateljem lahko nagrade podeli tudi drugi strokovni delavec šole oziroma kakšen častni gost.

5. ORGANIZIRANOST UČENCEV

Vse (vzgojno) delovanje šole je zasnovano tako, da poteka po vseh ravneh, in sicer na ravni:

- posameznika,
- znotraj posameznih oddelkov,
- celotne šole.

Posamezniki in oddelčne skupnosti delujejo v skladu s skupnimi sprejetimi cilji in načeli. Oddelčne skupnosti lahko ob začetku šolskega leta sprejmejo svoja oddelčna pravila in ukrepe v primerih kršitev, ki niso v nasprotju z zakonskimi osnovami in s Pravili šolskega reda.

Posamezniki svoja opažanja, pripombe in predloge posredujejo razredniku na urah oddelčne skupnosti. Skupaj oblikovana mnenja oddelka predstavniki posredujejo na skupnosti učencev šole. Učenci svoje pobude posredujejo tudi preko šolskega parlamenta naprej na regijski parlament, ki oblikuje skupne pripombe in jih posreduje na otroškem državnem parlamentu.

6. SODELOVANJE PRI ZAGOTAVLJANJU ZDRAVSTVENEGA VARSTVA UČENCEV

Kajenje, uživanje alkohola in drugih prepovedanih substanc je v šolski zgradbi in v okolici šole najstrožje prepovedano!

Osnovna šola mora pri izvajanju zdravstvenega varstva učencev sodelovati z zdravstvenimi zavodi, zlasti pri izvedbi obveznih zdravniških pregledov za otroke, vpisane v 1. razred, rednih sistematičnih zdravstvenih pregledih v času šolanja in

cepljenjih. Na področju zdravstvenega varstva učencev šola sodeluje s starši, tako da:

- jih obvešča o zdravstvenih pregledih in cepljenjih učencev;
- omogoča preventivne kontrolne preglede zobne higiene učencev;
- omogoča učencem obisk zobne ambulante v dopoldanskem času pouka, če gre za naročilo zobozdravnice;
- jih obvešča o zdravstvenih težavah ali poškodbah učencev v času bivanja v šoli.

UKREP:

Ob zdravstveni težavi ali poškodbi učenca v času bivanja v šoli učitelj po telefonu obvesti starše in v primeru poškodbe napiše zapisnik.